

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

EU nedjusterer danske vækstudsigter

Af: Kristian Skriver, økonom & Jonas Meyer, økonom

Den forgangne uge har budt på flere interessante nøgletal. Vi fik endelig positive tegn fra vareeksporten, som fra april til maj steg med 2,5 pct. Stigningen skal dog i høj grad ses lyset af flere måneders fald for vareeksporten vedkommende – faktisk er det første gang i 2018, at vareeksporten stiger.

De to vigtigste drivkræfter for vækst i dansk økonomi er eksport og privatforbruget. I den forgangne uge har vi også fået nye nøgletal vedrørende sidstnævnte. Nets offentliggjorde tal for dankortomsætningen i juni, som sæsonkorrigeret faldt en smule i forhold til maj. Faldet i forbruget på Dankort i juni skal ses i lyset af en rigtig flot vækst i maj. Vi fik også nye tal for tilgangen af nye biler, som bekræftede, at bilsalget har været flot det første halvår af 2018. Forudsætningerne for højere privatforbrug er generelt set gode for tiden. Derfor forventer vi også, at det bliver det private forbrug, der kommer til at være den primære bidragsyder til væksten i dansk økonomi i 2018.

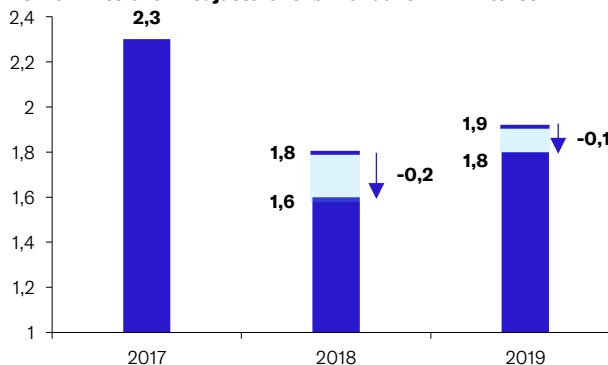
Den seneste uge bød også på en opdateret prognose for dansk økonomi fra EU-kommissionens økonomer. Kommissionen ser overordnet stadig positivt på de danske vækstudsigter – men horisonten er desværre blevet en smule mørkere siden sidste vurdering. Kommissionen forventer en vækst i dansk økonomi på 1,6 pct. i år og 1,8 pct. i 2019. Det er en nedjustering i forhold til kommissionens prognose i maj, hvor vækstskønnene lød på henholdsvis 1,8 pct. i 2018 og 1,9 pct. næste år. Den lavere forventning til væksten tager udgangspunkt i generelt svagere danske nøgletal her i 2018, samt en lavere forventning til væksten på de danske eksportmarkedet. Kommissionen pointerer desuden at udsigterne til en global handelskrig ikke er godt nyt for en økonomi som den danske, som blandt andet lever af at fragte varer på tværs af verdensdele.

I den kommende uge er der ingen nøgletal på kalenderen. Derfor vil NøgletalsNyt ikke udkomme i uge 29.

NøgletalsNyt er tilbage i uge 30, hvor vi blandt andet kommer til at se på nye tal for lønmodtagerbeskæftigelsen, forbrugerforventningerne og detailomsætningsindekset.

Nøgletal	Side
EU-kommissionens forventninger til dansk vækst	2
Eksporten steg for første gang i 2018	3
Dankortforbruget skuffede en smule i juni	4
Højere benzinpriser: dyrere sommerferie i år	5
Virksomhedernes salg står i stampe	6
Bilsalget havde et godt 1. halvår	7

EU-kommissionen nedjusterer skøn for dansk BNP-vækst

EU-kommissionen forventer vækst på 1,6 pct. i år - svag start på året for eksporten trækker væksten ned

EU-kommissionen har i løbet af ugen fremlagt sommerprognose for væksten i EU-landenes økonomi, herunder væksten herhjemme. Overordnet set er kommissionen positiv på dansk økonomis vegne. Prognosen siger, at væksten i BNP i år ender på 1,6 pct. og 1,8 pct. til næste år. Det er en smule lavere end sidste år, hvor væksten var på 2,3 pct. EU-kommissionen nedjusterer væksten sammenlignet med deres prognose fra maj, hvor den forventede en vækst på 1,8 pct. i år og 1,9 pct. til næste år.

Nedjusteringen af vækstudsigterne skal ses i lyset af nedadgående tillidsindikatorer og svagere udsigter for Danmarks eksportmarkeder. Derudover er Kommissionen bekymret på dansk økonomis vegne, fordi den eskalerende handelskrig mellem USA og Kina kan gå hen og ramme en lille åben økonomi som den danske.

Vi deler overordnet set kommissionens syn på den danske økonomi. Væksten i år er ikke kommet stærkt fra start – den var i 1. kvartal på 0,4 pct. Det skyldes bl.a., at eksporten i Danmark ikke har været prangende, hvilket er skuffende set i lyset af, at der er fremgang på vores eksportmarkeder.

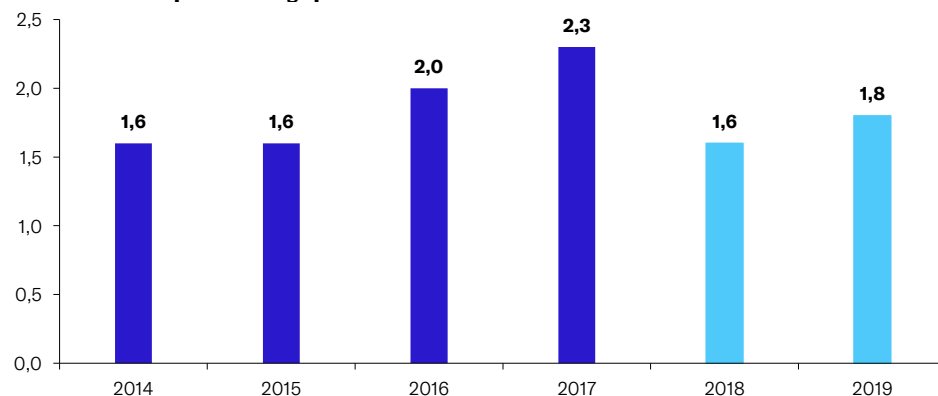
Vi har til gengæld set, at privatforbruget er begyndt at trække væksten herhjemme. Det er også her, hvor vi forventer, at væksten skal komme fra resten af året. Vores høje forventninger til væksten i det private forbrug skyldes, at der i øjeblikket er gode forudsætninger for fremgang. Husholdningerne oplever stigende realløn, beskæftigelsen er rekordhøj, og boligpriserne er stigende.

Man kan lidt firkantet sige, at dansk økonomi kører på to hovedmotorer – eksporten og det private forbrug. I 2018 ser det dog desværre lidt ud til, at dansk økonomi kun trækkes frem af én motor – nemlig det private forbrug.

Vi kan se, at flere og flere private virksomheder melder om mangel på arbejdskraft. Vi frygter, at manglen på arbejdskraft sætter sig i væksten herhjemme.

Lavere forventning til vækst i 2018 og 2019

Real BNP-vækst i pct. ift. forrige periode

Kilde: EU-kommissionen

Note: Værdierne for 2018 og 2019 er skøn

Eksporten steg i maj – første gang siden oktober

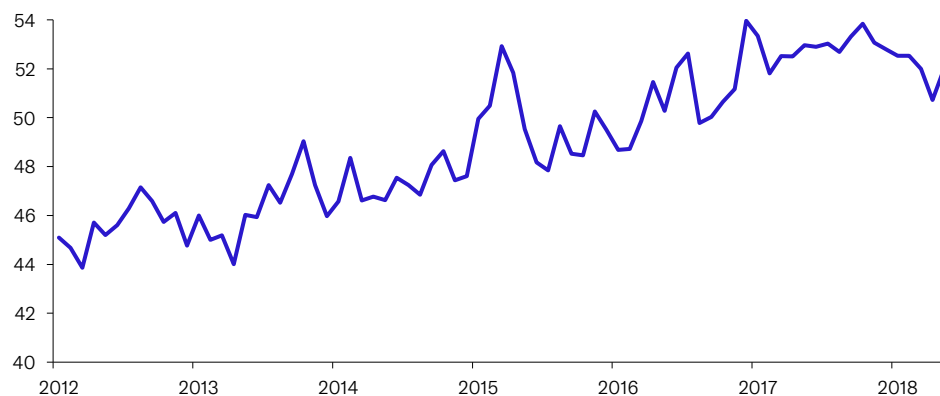
Danmarks Statistik har offentliggjort tal for den danske vareeksport frem til og med maj i år. Udviklingen i eksporten af varer har været skuffende de seneste måneder. Siden efteråret sidste år har trenden været for nedadgående mht. danske virksomheders salg af varer til udlandet – det er dog ikke tilfældet for maj. Eksporten af varer ekskl. brændsel, skibe og fly steg med 2,5 pct. fra april til maj, når der tages højde for den normale effekt af sæson. Det er første gang i siden oktober, at eksporten stiger. Det kræver dog betydeligt mere fremgang at hente det tabte, fordi vi eksporten er stadig 1,8 pct. lavere end for et år siden.

At danske virksomheders salg til udlandet er på et lavere niveau end for et år siden er ikke tilfredsstillende. Set i lyset af stærk vækst i både USA og Europa vil man forvente, at den danske eksport ville være højere end for et år siden. Der kan være flere forklaringer på den svage udvikling; valutakursudviklingen har været en udfordring, den effektive danske krone er blevet styrket og en stærkere valuta svækker vores konkurrenceevne. Derudover kan den stigende mangel på arbejdskraft på det danske arbejdsmarked også have spillet en rolle.

Vi så, at væksten i BNP i 1. kvartal i år først og fremmest var trukket af det private forbrug, mens eksporten trak i den forkerte retning. Med den svage udvikling af vareeksporten i april måned, skal vi indstille os på, at væksten igen i 2. kvartal skal trækkes af det private forbrug – vi får ikke meget hjælp fra vores eksportmarkeder. Der er dog også i øjeblikket gode forudsætninger for fremgang i det private forbrug; vi har rekordhøj beskæftigelse, stigende realløn samt stigende boligpriser.

Vareeksporten stiger for første gang i siden oktober

Mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Vareeksporten er ekskl. skibe, fly, brændsel mv. Tallene er sæsonkorrigerede.

Dankortomsætningen faldt en smule i juni – vi havde forventet vækst

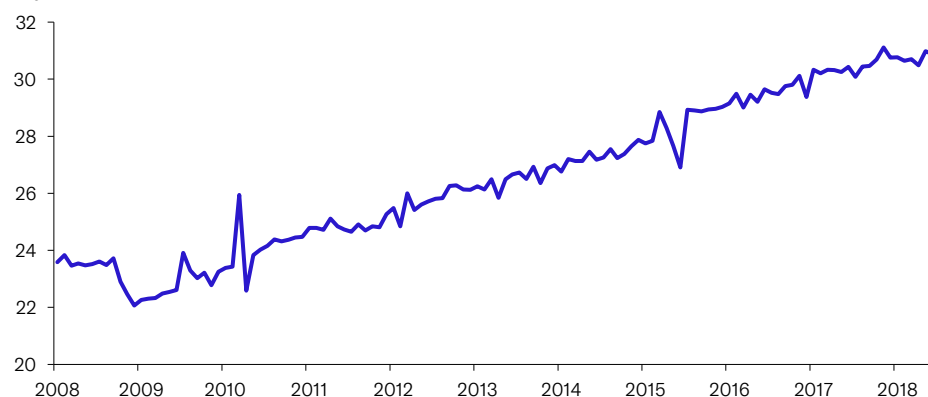
Nets er kommet med nye tal for dankortbruget i juni. Tallene viste, at den samlede dankortomsætning blev på knap 30,9 mia. kr. i juni, når der tages højde for almindelige sæsonudsving. Det er et lille fald på 0,3 pct. sammenlignet med maj, hvor shoppelysten var steget i det gode majvejr. På trods af det mindre fald i juni måned er niveauet 1,5 pct. højere end juni måned for et år siden.

Det er en rigtig god nyhed, at der er udsigt til lidt højere privat forbrug end for et år siden, men stigningerne er mindre, end hvad vi typisk vil forvente i den nuværende situation. Husholdningerne har gode forudsætninger for at øge forbruget: reallønnen er stigende, beskæftigelsen er rekordhøj, og boligpriserne er stigende. I en sådan god situation ville vi typiske forvente, at danskerne var mere tilbøjelige til at lade det gode vejr give udslag i større shoppelyst. Samtidig skal det bemærkes, at årsstigningen kun er en anelse højere end inflationen.

En af årsagerne til, at væksten i dankortomsætningen ikke er større, er dog formentlig teknik. Ændrede regler mht. opkrævning af gebyrer har gjort det billigere at benytte andre betalingskort.

Fald i dankortomsætningen i juni

Mia. kr.

Kilde: Nets

Note: Tallene er sæsonkorrigerede af Dansk Erhverv.

Uændret inflation - højere brændstofpriser gør sommerferien dyrere i år

Danmarks Statistik er kommet med nye tal for de danske forbrugerpriser i juni. Tallene viser, at forbrugerpriserne steg med 1,1 pct. i juni, når man sammenligner med samme måned sidste år. Det er præcis det samme, som vi så i maj. Ligesom vi så i maj, så er det i høj grad prisstigninger på benzin og diesel, der trækker i retning af øget inflation. Priserne på benzin er steget med 11 pct. i løbet af det sidste år, mens priserne på diesel er steget med 17 pct. Det er dermed væsentligt dyrere for mange familier i år at tage på lange bilferier.

En inflation på 1,1 pct. er i den lave ende set i et historisk perspektiv, men inflationen har været lav over de senere år. Så sent som i marts var inflationen blot 0,5 pct. Vi har i flere år oplevet pæne vækstrater herhjemme. Normalt ville et opsving give et opadgående pres på priserne, men det er først nu, at vi så småt begynder at se det herhjemme.

Når vi sammenholder inflationen med udviklingen i lønningerne, kan vi se, at i løbet af det sidste år er lønnen er steget betydeligt mere end priserne. Lønnen er nemlig steget med 2,3 pct. (1. kvartal 2018 sammenlignet med 1. kvartal 2017). Lønmodtagerne har dermed i løbet af det sidste år oplevet pæn fremgang i reallønnen – lønstigning når der er taget højde for prisstigninger. Det peger altså – ligesom en række andre gode nøgletal, vi får i øjeblikket – i retning af stigende privat forbrug herhjemme.

Når man ser, hvad inflationen betyder for en almindelig husholdning med 2 voksne og 2 børn og en årlig indkomst på 730.000 kr. før skat, så kan vi se, at rådighedsbeløbet blot bliver udhulet med ca. 4.300 kr. på årsbasis. Når der tages højde for, at lønnen stiger mere end priserne, betyder det, at en almindelig familie samlet vil opleve fremgang i rådighedsbeløbet på ca. 5.700 kr. Det er en fin fremgang i rådighedsbeløbet, der giver muligheder for fremgang i de private forbrugsmuligheder for den enkelte familie.

Udvikling i rådighedsbeløb for en almindelig familie m. 2 voksne og 2 børn, Juni 2017 - Juni 2018

	kr.
<i>Inflationens betydning for rådighedsbeløbet</i>	-4.300
<i>Lønudviklingens betydning for rådighedsbeløbet</i>	10.000
Samlet udvikling i rådighedsbeløbet i løbet af det sidste år	5.700

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse, forbrugerprisindeks samt DA's lønstatistik.

Note: En almindelig familie med 2 voksne og 2 børn er her antaget at have en samlet indkomst på 730.000 kr. før skat, efter pensionsindbetalinger. Lønudviklingen før skat er baseret på stigningen fra 1. kvartal 2017 til 1. kvartal 2018. Der er afrundet til nærmeste 100 kr. Pga. afrunding summer de enkelte poster ikke nødvendigvis til totalen.

Virksomhedernes salg er ikke rigtig kommet i gang i 2018

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for udviklingen i virksomhedernes køb og salg frem til og med maj i år. De nye tal viser, at virksomhedernes salg ekskl. energi ændrede sig med 0,0 pct. i maj – det er med andre ord tale om status quo mht. virksomhedernes salg, hvilket isoleret set er lidt skuffende, da salget stadig har til gode at vise rigtig fremgang i 2018.

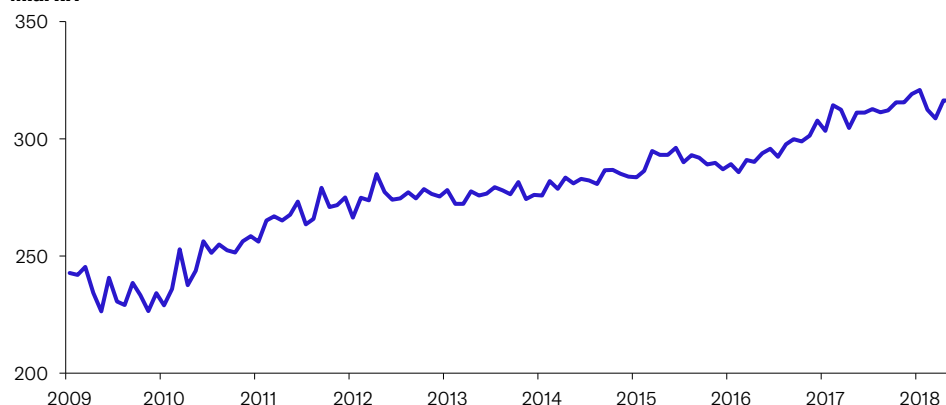
Virksomhedernes salg (ekskl. energi) lå i perioden marts-maj 1,1 pct. lavere end de foregående tre måneder. Faldet i virksomhedernes salg, når vi betragter en 3 måneders periode, er forholdsvis bredt funderet. I branchen for engros- og detailhandel har der været svag fremgang at spore, mens pilen har peget nedad i eksempelvis industri, når vi måler over hen over 3 måneder.

Når tallene for maj sammenlignes med samme måned sidste år, ligger virksomhedernes salg ekskl. energi 2,6 pct. højere i år – det er vækst, men det er ikke meget høj vækst. Når man tænker på, at dansk økonomi befinder sig i et opsving, så bør det skuffe, at virksomhedernes salg ikke rigtig er vokset det seneste år. Kapacitetsbegrænsninger for virksomhederne kan spille en negativ rolle i denne sammenhæng, da det kan tage toppen af virksomhedernes muligheder for vækst i form af nye ordrer.

Efter nogle sløje måneder er det bekymrende, at virksomhedernes salg endnu ikke viser tegn på, at Danmark rent faktisk er i et økonomisk opsving. Når det er sagt, venter vi dog stigende afsætning fra de danske virksomheder over de kommende kvartaler. Væksten i verden omkring os er fortsat pæn – og der er fremdrift i det private forbrug herhjemme. Det taler samlet set for, at virksomhederne over de kommende måneder kan skrue op for salget. Skal der gøres en meget tidlig status for virksomhedernes salg i 2018 indtil nu, er der dog ikke tale om, at salget bare buldrer derudad – snarere tværtimod.

Ingen vækst i virksomhedernes salg i maj

Mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Figuren viser virksomhedernes salg ekskl. energi. Tallene er sæsonkorrigerede.

Bilsalget havde et godt 1. halvår – især husholdningerne køber mange biler

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for udviklingen i bilsalget frem til og med juni i år. Tallene viser, at antallet af nyregistrerede biler i juni endte på 18.700, når der tages højde for normale sæsonudsving – det er samme niveau som i maj.

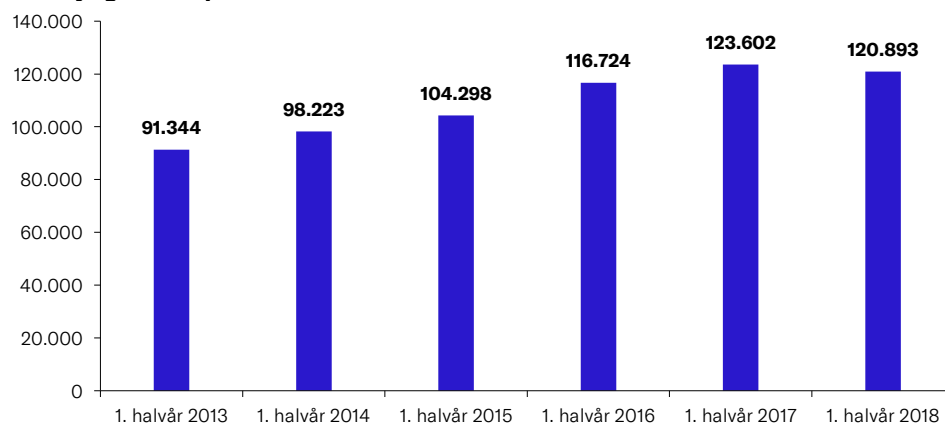
Med de nye tal kan vi gøre status over bilsalget i første halvår af 2018. I første halvår i år blev der solgt 120.900 nye biler. Det er 2.700 biler færre end første halvår sidste år – svarende til 2,2 pct. På trods af det lavere niveau i år end sidste år, så er salget stadig meget pænt. Specielt når vi sammenholder det med andre år - der blev i 1. halvår i år solgt 4.200 flere biler end 1. halvår i 2016.

Hvis vi graver et niveau dybere, kan vi se, at salget af ny biler til husholdningerne i første halvår i år er på 76.800. Det er betydeligt højere end første halvår sidste år, hvor der blev solgt 5.100 færre biler til husholdningerne. Det skyldes, at mange danskere oplever gode privatøkonomiske forudsætninger for at kunne anskaffe sig en ny bil: beskæftigelsen er rekordhøj, der er reallønsfremgang, og boligpriserne er stigende. Det taler samlet for, at danskerne har fået mere luft i økonomien til at købe en ny bil. Derudover er registreringsafgiften ad flere omgange blevet lempet de senere år, hvilket ligeledes har stimuleret salget af biler.

Skal man tage danskernes lyst til at anskaffe sig ny bil som indikator for det private forbrug samlet set, så peger det høje niveau for bilsalget i 2018 i retning af vækst. Udsigten for bilsalget i resten af 2018 er også fortsat positiv. Set i lyset af, at beskæftigelsesopsvinget er rigtig stærkt, samtidig med, at vi oplever pæn reallønsfremgang, så er der flere faktorer, der taler for et samlet set pænt bilsalg i år. Bilsalget i 2018 er indtil videre også på sporet.

Første halvår var godt for bilsalget

Antal nyregistrerede personbiler

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Tallene er ikke sæsonkorrigerede.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs *NøgletalsNyt* kan ske til økonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6033. Eller økonom Jonas Meyer på jsm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6275.